

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. vi. post Pascha Sermo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Feria. VI. post Pasca

sed ex eo innuit quod audiuit. Sequitur enim. Dixit ei Iesus. Noli me tangere. In his enim verbis ostenditur quod Maria volebat amplecti eius vestigia. sed cur tangi non debet? ar: rō subdit. Nōdū ascendī ad patrē meū volēs. s. ei? animū ad celestia eleuare. Nā vt dicit Chrysostomus. Volebat adhuc cū christo esse sicut et ante passionem. Sic enim dicit Augustinus. Adhuc enim eum credebat carnalē quē sicut hominē flebat. Prohibita ē osculari pedes dñi: quia propter fidei defectū indigna. Ideo subdit. Nōdū enim ascendī ad patrē meū. i. ad equitatem patris in corde tuo. vt quia in te adhuc vidēs in terra: hoc nō est quia conuersatus sum cū hominibus sicut ante passionem quē ad modū existimas. sed quia nōdū ascendī ad patrē meū: sed in primo est vt ascendā. Nota: si mlier ista quā tantū dñm diligebat prohibita est ne tangeret pedes dñi? quātū timere debem? cū polluta conscientia dñicū tangere cor? pps: Tertia est excellentia auctoritatis quē. s. a dño data ē. quia fecit eā apłoz apóstoloz scolarū: eā misit ad nunciandū apłis resurrectionē suā dī. Glade ad frēs meos et dic eis: Ascēdo ad patrē meū etc. Singularis benignitas dñi quā seruos suos etiā prius fugientes frēs vocat: vt vitz ad sui dilectionem alliceret: et fiduciā societatis sue in hereditate possidēda pberet. iuxta illud Roma. viij. Heredes quidē dei: coheredes autē christi. Dicit igitur. Glade ad fratres meos: et dic eis Ascēdo ad patrē meū et patrē vestrū. q. d. In primo est vt videāt me ascendentē. Augustinus. Nō ait: ad patrē nrm. sed: ad patrē meū et vrm. aliter igitur meū: aliter vestrū. natura meū: grā vestrū. neque dicit: deū nrm: sed deū meū sub quō est hō: et deū vestrū inter quos et ipm mediator sum. Sequitur. Venit igitur maria magdalena annūciās discipulis: quā vidi dñm etc. Quod glaciō: glaciōriter inuenerat sibi legationē impleuit. In quibus Beati monemur: ea quā ad hominū salutē spectat siquē nobis fuerint a dño inspirata studiosē prius ppinare. Exēplū istius scēte mulieris siquē habeam? an oculos in recordatiōe dñice mortis cū ea ingemiscētes et dñm toto corde pseueratē quētes: et nobis spūaliter apparebit et mentē letificabit. Ps. Querite dñm et firmamini: quēte faciē eius. Ps. Erunt ar. Aud. etc. Exēplo igitur Domine in bonis desiderijs pseuerate: ne

gras vobis a deo datas inutiliter amittatis: et tanquā eorum pceptores pūciat? graue inde opprobriū in dei iudicio accepturi in quo estis de oib; a deo pcessis rōnem reddituri. Nā sicut hō. xvj. q. ij. Sanc. rōnes tenent reddere inferiores superioribus sibi pcessis. Et. l. de epīs et cle. l. pbi. Cui plura committunt: ab eo plura exigunt. Cui uete ne bona diuine grē parūpedat. Audite: si rex alicui donaret lapidē piosū talis pūctis quod quēdā tangeret couerteret iaurum. Nonne multū diligenter custodiret? Si autē ex negligētia vel pceptu eum amiserit: et rex prius interim ei petēti similem lapidē dederit. Nonne multū stultus esset si iurū pūceret: et gūter a rege arguēdus eēt? Expone etc. Intellige per lapidē piosū dei grām que oia bona opa couerit in aurum quia facit ea piosa. et sine illa nihil boni agere possumus: vt dicit Augustinus. li. de correct. et grā Unde patet quod sollicitē eam seruare debemus in bonis pseuerando

Feria. vij. post Pascha Sermo

Ecce ascendit

mus etc. Christus semel pro peccatoribus nostris mortuus est. Iustus pro iniustus: vt nos offerret deo mor. quē carne: vi. aut spū. j. Pe. iij. ca. Snam illā deuote cōtemplādo ascendam? hierosolimā. Nā et ad hoc passus ē christus vt hierosolimam ascendamus. In illa autē sententiā tria sunt Primū ppositio memo- (noranda) randa. Christus semel etc. Secundū cōclusio desideranda. vt nos offerret deo etc. Tertium cōdicio obseruanda: mortificatio quēdem carne etc. De primo Roma. iij. Mortuus est pro peccata nra. De scōdo Augustinus. in quādam pmo. Dulcos filios dei fecit vnicū filius dei. fratres. redemit sanguine suo. De tertio Rom. viij. Si spū facta carnis mortificauerit? uiuet. Ecce etc. Primū arti. An resurrectio christi sit cā nre resurrectionis? Nō. Si christus nō resurrexisset nihil omni mortui resurrexissent. quia necesse erat bonos remunerari et malos puniri in aña et corpore. Contra.

Ro. j. Ex resurrectione mortuorum iesu christi. de glo. Chri resurrectione nram efficit generaliter resurrectione. **R**üder Bo. i. iij. di. xliij. In christo est aliquid nre resurrectionis dupliciter. scilicet efficiere et formale. Efficiente dupliciter. Aut scilicet principium efficiens: et sic christus secundum divinitatem et tota trinitas est causa. Aut sicut instrumentum: et sic vox christi: quod ad christi platiorem mortui resurgere est causa resurrectionis. Sicut causa formalis exemplaris est duplex. Una in qua res cognoscitur et disponitur: et hec est tota trinitas. Alia est in qua res inchoatur et explicatur. et hec est resurrectione christi in qua nra est inchoata tanquam membrorum in capite. Hec bona. **P**ro fund. Multum libenter studere debemus ad cognoscendas res causas: precipue que ad nos magis attinet. Perit. **V**isite o miseri causas cognoscere res. quod sumus: aut quodam victuri sumus. In rebus autem eiusdem generis primum est ipse posterior: ut dicit Aristoteles. ij. meta. Resurrectio autem christi prior est resurrectione nostra et tunc dignitate. Et ideo quoniam ipsa sit causa nre resurrectionis. Dicitur. ut s. Ex quo concluditur quod si in resurrectione generali volumus configurari resurrectioni christi: necesse est ut nunc efficiamur membra christi adherendo vices christi per fidem et charitatem. Hinc Augustinus dicit dominum in istos vulenter inuitante. **J**oa. xv. di. **H**allete in dilectione mea. **L**auete gremio dominum a vobis expellat: ad peccata redeuntes. quia si relapsi fueritis: turpius quam antea aniam vias viles facietis: et membra diaboli puerantes ea pulcherrime geretis. Ideo autem peccatrici dicitur illud Hieronimus. ij. **Q**uia viles facta es nimis: iterans vias tuas. **E**t Proverb. xxvj. **Q**uasi canis qui reuertitur ad vomitum: sic homo impudens qui iterat stultitiam suam. **B**er. in med. **N**e tibi quicquam es qui desideras reuertitur ad vomitum: redire ad lutum. **A**ug. **Q**uid vis rursu ingerere quod inimicum tibi fuerit. canis reuertens ad vomitum: et sus lora in voluta: bio luti. **B**ruta animalia et vage aues in eadem pedicas et eadem retia rursu in cadunt. **A**ntedite peccatores et a recidino caute: ne propter vilitate indigni sitis christi portio: quod non conceditur nisi purgati a vicijis et celestia desiderantibus. **F**igura **H**at. xxvij. et i. euang. ho. **L**ibris appuit discipuli in galilea et in monte. **S**piritu **H**ic. i. home. **G**alilea transmigratione interpretat. **I**n quippe redemptor nre a passione in resurrectione: a morte ad vitam transmigraverat.

et nos resurrectionis eius gloriam per leti videbimus si modo a vicijis ad celsitudinem statum transmigrerem. **E**t rabanus. **I**n morte dominus appuit ut admoueret fideles si illic celsitudine resurrectionis eius cupiunt videre: habebant istis voluptatibus ad supna studeant desideria transire. **L**ib. ar. **I**n euang. quod habet **H**at. (re. vl. describit appetitio facta in morte galilee. **U**bi sit preplada duo mysteria que preplatio disposita ad ascendendum hierosolymam. **P**rimus est mysterium desiderabilis visionis. **S**ecundum est mysterium notabilis instructionis. **T**ertium est mysterium dilectabilis permissionis. **P**rimum igitur et c. quod dicit euang. **U**ndecim discipuli abiierunt in galileam in morte ubi christus. iesus et vi. e. et adorauerunt: quodam autem dubitauerunt. **S**ciendum quod prope mortem oliueti ex pre borea li ad vnum miliare est mons qui appellatur est galilea. **E**t dicitur quodam quod ille est mons ad quem discipuli abiierunt. **A**lij vero (quod magis videtur) dicitur hunc fuisse in morte thabor: in qua dominus transfiguratus est: qui vere in galilea constitit in qua presens us paucis discipulis ostendit gloriam sue resurrectionis: et ideo compleretur resurrectione omnibus ibi de ostendit. **U**n etiam probabiliter creditur quod ibi fuerunt quingenti fratres presertim undecim apostolos: et quod illa fuit appetitio. de qua Paulus loquitur. j. Cor. xv. di. **D**einde visus est per quingentis fratribus. **E**t h tenet Eusebius. **S**ed quoniam quod fuerunt tot fratres ibi: cum apte dicatur in actibus apostolorum quod omnes discipuli in hierosolyma in cenaculo congregati non erant nisi. cxx. **E**rat tamen alij de alijs ciuitatibus discipuli. **P**otest ei dici quod credentes in hierosolyma cum apostolis non erant nisi. cxx. **D**iscipuli ergo videntes dominum viuente adorauerunt adoratores scilicet patrie: et ante eum se humiliauerunt credentes ipsum esse deum et hominem mortalem. **Q**uidam autem dubitauerunt propter rei nouitatem: quod dubitatio ut ait Hieronimus. nram auget fidem. **E**t quod etiam patet quod ibi erant alij quam apostoli qui tamen omnes erant certificati de resurrectione etiam thomas. **S**ic autem videntes eum adorauerunt: sic et nos si lumine fidei vix deum aspicerem? continue adorare? **E**t vni tot irreuerentie de deum nisi propter defectum cogitandi deum. vices propter defectum considerandi sua potentiam. sua sapiam: sua iusticiam etc. **S**ecundum est mysterium notabilis instructionis. **I**bi: et accedens iesus locutus est eis dicit. **D**ata est mihi potestas in celo et in terra. **I**z quantum ad deitatem ab eterno habuerit hanc potestatem. et quantum homo ab instanti conceptiois autoritate: tamen executiue non habuit ante resurrectionem.

Sabbato in albis

rectione: s; voluit passioni subiectus ee p/ pter nram redemptione. Sequit. Euntēs docete omnes gentes. i. oia genera genti/ um baptizantes eos In noie p̄ris z filij z sp̄s sancti. Ista e; forma baptisimi a ch̄zo instituta: sed familiari sp̄s sancti consilio fuit q̄dam modo mutata in p̄mitiua ecclia/ q̄n apli baptizabant in uoie ch̄zi. vt nomē ch̄zi qd̄ tunc erat odiosuz publicaret z ma gnificaret p̄ ambitū mundi. Et nota q̄ pri us dicit. Et euntēs docerent: z postea ba/ ptizarent. Et iō catholicismus debz hapti/ smū p̄cedere. Sequit. docentes eos suare omnia q̄cunq; mandauī vobis. Forte dī // cetis/ hoc est difficile. Sed attendite. qm̄ charitas omnia sustinet. Rom. viij. Ple/ nitudo legis est dilectio. Aug. Si non va cat omnes paginas sanctas p̄scrutari tene charitatē: vbi pendēt oia. Ille ḡ habz z te net qd̄ patz/ z qd̄ latet in codicib; diuis: q̄ charitatē tenet in morib;. Ibidem idem. Quanta est charitas: q̄ si desit: frustra ha bent cetera. Si assit habent oia. Est etiaz charitas tantū donū vt non solū defectus n̄fos suppleat: sed etiā aliena bona n̄ra fa/ cit. Greg. Ecce alioz bonoz n̄ra sunt op̄ ra: q̄ si imitari non possum: in alijs ame/ mus: z amantū sunt q̄cunq; amant in no bis. Tertiu est mysteriū delectabil pro missionis: cū dicit. Ecce ego vobiscum sum vsq; ad consumationē seculi. L̄hyf. q. vi. Ne dicatis difficile inuentū esse negociū. Ego sum vobiscū. q̄ leuia facio oia. Non aut cum illis solū sed etiā cum omnib; qui post illos credituri sunt vsq; ad consuma/ tionē seculi. L̄hyf. q. d. Magna pmissio z magna nobis securitas. Sic autem dicit L̄hyf. Rememorat eis p̄sumationē vt n̄ solum p̄ntia inspiciant sed futura bona z si ne sine p̄mansura. q. d. Tristitia quā susti nebitis: sil cum p̄nti vita consumabit: sed futurū seculū in consumatione pueniet: bo/ na etiā q̄b; portemini sunt in eternū pman sura. Hec sunt bona q̄ desiderare debem; z solliciti laborare p̄ illis. Exēplū Qui/ dam deuotione mor; cū vita austerā du/ ceret: z sanguinei sui h̄ cognito ad eū re/ darquendū venissent: tale eis dedit m̄sum cordi z mēorie comēdandū. Tāta z talia audiuī z legi de vita eterna z de bonis re/ gn̄ celestis q̄ nō curo q̄ntū mihi cōstent z

qd̄ expendā p̄ eis. S; heu heu miseri z ce ci mūdani tm̄ laborant p̄ vita mo: tū: sed puum p̄ vita eterna. Bern. Sic stulti ex timatores de minimis maximā: z de maximis minimā curā gerunt.

Quoniam ar. Aud. zc. z illa oia nos boz tant cauere a recidiuo pcti. z ad h̄ so/ lert vigilandū Lex q̄ppe di. Quilibet d̄z p̄ suis negocijs vigilare. ff. d̄ pac. l. sūma. Vigilantib; em̄ iura subueniūt. vt h̄r extra d̄ psue. Et pre. in glo. Aud. Siq; h̄ret corā iudice magnā causā z astutū aduersarium Nonne talis olerter vigilaret ne causā p̄deret. Sic ḡ vigilate qz magnā causā habet; n̄ q̄ pendet oia: z aduersariū astutū. s. d̄ abolū. Iō sic dicit saluator. Mat. xxv. Vigilate qz nescitis diē neq; horā.

Sabbato in albis.

Ecce ascendi

Amus zc. Vos est; gen; electū regale sacerdotiū: ges sc̄rā: po/ pul; adq̄sitōis vt p̄tutes annūciat; ei; q̄ d̄ tenebz; vocauit vos i admirabile lumē lu um: Qui aliq̄ n̄ p̄ls dei: nūc at p̄ls d̄i q̄ aliq̄ n̄ p̄secuti misericōdiaz nūc at p̄secuti j. De. ij. Tales sūt q̄ ascēdūt hierlm̄. In il lis aut; p̄bis tria sūt p̄tēplāda. Primū p̄pl̄ ch̄ziani comēdatio. Vos est; gen; elec. zc. Scdm̄ comēdatiōis intērio. vt p̄tutes ei; annūciat; s. ch̄zi. Tertiu ē itētiōis rō. q̄ de te. vo. zc. De p̄mo Apoca. v. Fecisti nos dō n̄ro reg. z sacer. z regna. sup̄ terrā. De sc̄do Ps. Annūciate d̄ die in diē salu. ei; annūciate inf̄ gētes gl̄iam ei;: S; notate qm̄ hec annūciatio plus ē faciēda opib; q̄ p̄bis. De tertio. Eph. v. Erat; aliq̄ tene bz. nūc aut lux in d̄no.

Ecce zc.

Primus ar. An ch̄z̄s sit p̄m; resurgē/ tiū: Q. n. qz i euā g. d̄z q̄ spe ch̄z̄s cū p̄dtearet m̄ltos suscitauit Legit etiā mar. xxvij. q̄ tpe passiōis ch̄zi monumēta ap̄ta sunt z m̄lta corpa sc̄d̄z q̄ dormierāt sur; reperunt. Contra Apo. j. Ch̄z̄s d̄: p̄m; mo genit; mortuoz. Et. j. Loy. xv. Ch̄z̄s resur. a mortuis p̄mitie dormitiū. Vbi dicit glo. q̄ p̄mus tpe z dignitate surrexit Rū. Tho. i. ij. p. loquendo d̄ resurrectione